DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 22 april 1999 *

I mål C-109/98,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Tribunal administratif de Dijon (Frankrike), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

CRT France International SA

och

Directeur régional des impôts de Bourgogne,

angående tolkningen av artiklarna 9, 12 och 95 i EG-fördraget,

* Rättegångsspråk: franska.

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna D. A. O. Edward och L. Sevón (referent),

generaladvokat: G. Cosmas,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— CRT France International SA, genom advokaten Thierry Chiron, Dijon, advokaten Guy Laubin, Reims, och advokaten Laurent Salem, Paris,

— Frankrikes regering, genom Kareen Rispal-Bellanger, sous-directeur, internationella ekonomiska och gemenskapsrättsliga frågor, utrikesministeriets rättsavdelning, och Sujiro Seam, secrétaire des affaires étrangeres, samma avdelning, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom Roland Tricot, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 3 december 1998 av: CRT France International SA, företrätt av advokaterna Thierry Chiron och Laurent Salem, Frankrikes regering, företrädd av Alain Lercher, conseiller de tribunal administratif, i egenskap av ombud, och kommissionen, företrädd av Roland Tricot,

och efter att den 4 februari 1999 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Tribunal adminstratif de Dijon har genom beslut av den 24 mars 1998, som inkom till domstolen den 15 april 1998, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget ställt en fråga om tolkningen av artiklarna 9, 12 och 95 i samma fördrag.

2 Frågan har uppkommit i samband med en tvist mellan bolaget CRT France International SA (nedan kallat CRT), som till Frankrike importerar telekommunikationsutrustning och i synnerhet radiosändare och radiomottagare för användning på de gemensamma frekvenserna (nedan kallade privatradiosändare), och Directeur régional des impôts de Bourgogne beträffande ett uppbördsbesked som meddelats CRT av skattemyndigheten den 18 oktober 1996 med krav på betalning av avgift för leveranser av privatradiosändare till ett schablonmässigt bestämt belopp om 25 127 160 FF.

3 Denna avgift, som ursprungligen uppgick till 250 FF per privatradiosändare, infördes genom artikel 83 i lagen av den 31 december 1992 om ändring av finanslagen för år 1992, med ikraftträdande den 1 januari 1993. Avgiften ändrades genom lagen

av den 30 december 1993 med ikraftträdande den 1 januari 1994. I denna bestämmelse, som kodifierats i artikel 302a X i den allmänna skattelagen, föreskrivs:

"I. Leveranser i Frankrike av radiosändare och radiomottagare för användning på de gemensamma frekvenserna, så kallade privatradiosändare, är avgiftspliktiga.

Undantagna från avgift är sådana privatradiosändare som har maximalt 40 kanaler och enbart fungerar med vinkelmodulering med en maximal moduleringseffekt på fyra watt.

II. Avgiftsskyldiga är tillverkare, importörer eller personer som genomför inköp inom gemenskapen i den mening som avses i tredje punkten under I i artikel 256a med anledning av sådana transaktioner som avses under I och som de genomför.

Avgiftssatsen fastställs till 30 procent av försäljningspriset på privatradiosändarna exklusive mervärdesskatt, med en lägsta avgift på 150 FF och en högsta på 350 FF per apparat.

Avgiften förfaller till betalning månaden efter leveransen av privatradiosändarna.

III. Fastställande, uppbörd och kontroll av avgiften sker enligt samma förfaranden och med samma sanktioner, säkerheter och privilegier som gäller för mervärdesskatt. Klagomål anförs, handläggs och avgörs på samma sätt som för den skatten."

4 CRT ifrågasatte att denna avgift är förenlig med artiklarna 9, 12 och 95 i fördraget, och Tribunal administratif de Dijon beslutade därför att förklara målet vilande och ställa följande fråga till domstolen:

"Utgör bestämmelserna i artiklarna 9, 12 och 95 i fördraget av den 25 mars 1957 om upprättandet av den Europeiska ekonomiska gemenskapen hinder för nationella myndigheter att påföra tillverkare och importörer samt personer som i Frankrike levererar radiosändare och radiomottagare för användning på de gemensamma frekvenserna en avgift som fastställs genom artikel 302a X i den allmänna skattelagen?"

5 CRT har gjort gällande att avgiften i fråga, i avsaknad av inhemsk produktion, måste betraktas som en avgift med motsvarande verkan som en tull, eftersom den endast påförs importerade produkter. CRT anser att avgiften på privatradiosändare som importeras från andra medlemsstater strider mot artiklarna 9 och 12 i fördraget och att den avgift som tas ut på privatradiosändare som importeras från tredje land strider mot artikel 113.

6 CRT anser att denna avgift inte kan anses vara en intern skatt eller avgift i den mening som avses i artikel 95 i fördraget, eftersom den inte kan infogas i ett allmänt system av skatter eller avgifter som systematiskt påförs importerade och inhemska produkter och, i synnerhet, inte i ett allmänt system för att avgiftsbelägga användning av radionätet. Åtskilliga slag av utrustning för bruk av radionätet är i själva verket inte föremål för avgift. Avgifterna på andra slag av utrustning för användning av detta nät baseras för övrigt på andra kriterier än de som ligger till grund för avgifterna på privatradiosändare. De sistnämnda beror enbart på antalet försålda privatradiosändare, utan hänsyn till deras senare användning på franskt territorium, det särskilda bruket av de frekvensband på vilka de sänder eller den bandbredd som används.

7 CRT har utan att bli motsagt på denna punkt angett att införandet av avgiften fick till följd att priset på de enklaste produkterna, vilka utgjorde den största delen av försäljningen, fördubblades och att detta medförde att marknaden föll samman.

8 Den franska regeringen och kommissionen anser däremot att avgiften i fråga, även i avsaknad av inhemsk produktion, har karaktären av en intern skatt eller avgift i den mening som avses i artikel 95 i fördraget, eftersom den kan infogas i ett allmänt system för beskattning i syfte att täcka Republiken Frankrikes kostnader för användning av spektrumet av radiovågor, som utgör en del av statens allmänna egendom. Före den 1 januari 1993 togs denna avgift ut på användningen av privatradiosändare genom att påföras de användare som önskade erhålla ett individuellt administrativt tillstånd. Det var för att förenkla administrationen av avgiften som lagen ändrades, så att avgiften träffar leveransen av privatradiosändarna och inte deras användning och så att det numera är tillverkare och importörer som är avgiftsskyldiga i stället för användarna.

9 Den franska regeringen och kommissionen har angett att samtliga apparater som använder radionätet i Frankrike är föremål för en avgift, även om formen för denna avgift varierar. Undantag medges endast för vissa apparater med liten effekt som godkänts med stöd av en europeisk norm.

10 Den franska regeringen har slutligen gjort gällande att den avgift som är i fråga i målet vid den nationella domstolen inte strider mot artikel 95 i fördraget, i synnerhet eftersom den inte gynnar någon inhemsk produktion. Den har för övrigt erinrat om att denna bestämmelse inte är tillämplig på produkter som importeras direkt från tredje land, vilket är fallet med flertalet privatradiosändare.

11 Det framgår av fast rättspraxis att det väsentliga kännetecknet hos en avgift med motsvarande verkan som en tull, och som skiljer den från en intern skatt eller avgift, är att den förra uteslutande läggs på en importerad vara som sådan, medan den

andra läggs på såväl importerade som inhemska varor (se i synnerhet dom av den 3 februari 1981 i mål 90/79, kommissionen mot Frankrike, REG 1981, s. 283, punkt 13).

12 Det har i det aktuella fallet inte bestritts att det inte förekommer inhemsk tillverkning av privatradiosändare. Detta är emellertid en sakomständighet som det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera.

13 Domstolen har också slagit fast att en avgift som läggs på en produkt som importeras från en annan medlemsstat, när det inte existerar någon identisk eller liknande inhemsk produkt, inte utgör en avgift med motsvarande verkan som en tull utan i stället en intern skatt eller avgift i den mening som avses i artikel 95 i fördraget, om avgiftsuttaget i fråga utgör en del av ett allmänt system för inre avgifter och systematiskt påförs varugrupper enligt objektiva kriterier, som tillämpas oberoende av varornas ursprung (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Frankrike, punkt 14).

14 Den franska regeringens och kommissionens argumentation, enligt vilken avgiften på privatradiosändarna utgör en del av ett sådant system och syftar till att göra det möjligt för Republiken Frankrike att täcka de kostnader som är nödvändiga för förvaltningen av spektrumet av radiovågor, kan i detta avseende inte godtas.

15 Även om det har visats att flertalet av de apparater som använder detta radiospektrum är föremål för avgifter, skiljer sig nämligen sättet att avgiftsbelägga privatradiosändare från den metod som används för andra apparater, eftersom det beträffande privatradiosändare är leveransen som avgiftsbeläggs medan det i övriga fall är användarna som åläggs avgiftsskyldighet.

16 Såsom generaladvokaten har anfört i punkt 31 i sitt förslag till avgörande har det emellertid inte visats att det, för användning av radiospektrumet, är nödvändigt att avgiftsbelägga leveransen av privatradiosändarna och inte deras användning.

17 I dom av den 9 november 1983 i mål 158/82, kommissionen mot Danmark (REG 1983, s. 3573, punkt 19) slog domstolen emellertid fast att en avgift som utgör ersättning för en tjänst som faktiskt tillhandahållits importören inte utgör en avgift med motsvarande verkan som en tull, om ersättningen står i proportion till tjänsten.

18 Detta är inte fallet med den avgift som är i fråga i målet vid den nationella domstolen eftersom denna avgift, vilket CRT anfört utan att det bestritts av den franska regeringen, inte finansierar någon tjänst som tillhandahålls importörerna av privatradiosändare.

19 Det framgår vidare av fast rättspraxis (se i synnerhet dom av den 7 juli 1994 i mål C-130/93, Lamaire, REG 1994, s. I-3215, punkt 14) att en sådan avgift som läggs på varor på grund av att de passerar gränsen undgår beteckningen avgift med motsvarande verkan som en tull om den tas ut med anledning av kontroller som utförs för att uppfylla de skyldigheter som följer av gemenskapslagstiftningen.

20 Det har i detta avseende inte bestritts att den avgift som är i fråga i målet vid den nationella domstolen inte omfattas av detta undantag.

21 Härav följer att avgiften, försåvitt den läggs på leveranser av privatradiosändare som importeras från andra medlemsstater, inte utgör en intern skatt eller avgift i den mening som avses i artikel 95 i fördraget utan en avgift med motsvarande verkan som en tull som är förbjuden enligt artiklarna 9 och 12 i fördraget.

22 När det gäller privatradiosändare som importeras från tredje land erinras om att från och med Gemensamma tulltaxans ikraftträdande den 1 juli 1968 står en tull eller en avgift med motsvarande verkan, som ensidigt införs av en medlemsstat på varor som importeras direkt från tredje land, i strid med artiklarna 9, 12 och 113 i fördraget (dom av den 13 december 1973 i de förenade målen 37/73 och 38/73, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, REG 1973, s. 1609, punkt 18, svensk specialutgåva, volym 2, s. 187, och av den 7 november 1996 i mål C-126/94, Cadi Surgelés m. fl., REG 1996, s. I-5647, punkt 18).

23 Den fråga som ställts skall således besvaras på så sätt, att artiklarna 9 och 12 i fördraget utgör hinder för en avgift som påförs tillverkare, importörer och personer som ombesörjer leveranser i Frankrike av privatradiosändare som importeras från andra medlemsstater, såsom den avgift som föreskrivs i artikel 302a X i den allmänna skattelagen, och att artiklarna 9, 12 och 113 i fördraget utgör hinder för en avgift som påförs tillverkare, importörer och personer som ombesörjer leveranser i Frankrike av privatradiosändare som importeras från tredje land, såsom den avgift som föreskrivs i artikel 302a X i den allmänna skattelagen.

Rättegångskostnader

24 De kostnader som har förorsakats den franska regeringen och kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 24 mars 1998 har ställts av Tribunal administratif de Dijon — följande dom:

Artiklarna 9 och 12 i EG-fördraget utgör hinder för en avgift som påförs tillverkare, importörer och personer som ombesörjer leveranser i Frankrike av radiosändare och radiomottagare för användning på de gemensamma frekvenserna som importeras från andra medlemsstater, såsom den avgift som föreskrivs i artikel 302a X i den allmänna skattelagen, och artiklarna 9, 12 och 113 i EG-fördraget utgör hinder för en avgift som påförs tillverkare, importörer och personer som ombesörjer leveranser i Frankrike av radiosändare och radiomottagare för användning på de gemensamma frekvenserna som importeras från tredje land, såsom den avgift som föreskrivs i artikel 302a X i den allmänna skattelagen.

Jann Edward Sevón

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 22 april 1999.

R. Grass P. Jann

Justitiesekreterare Ordförande på första avdelningen